

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeberg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 15 juli 2020

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: 52.055/II/PN
MN

Betreft: klacht betreffende samenwerkingsakkoord tussen de politiezone Voeren en de politiezone van Bilzen-Hoeselt-Riemst

In zitting van 10 juli 2020 onderzocht de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT), in verenigde afdelingen, een klacht ingediend omwille van het feit dat in het kader van een samenwerkingsakkoord tussen de politiezone Voeren en de politiezone van Bilzen-Hoeselt-Riemst, er politieagenten van deze laatste zone omgang met het publiek hebben in de politiezone Voeren, zonder dat deze agenten een elementaire kennis hebben van het Frans.

In uw brief van 3 maart 2020 heeft u de VCT het volgende meegedeeld:

“Zoals u weet werden de politiezones 20 jaar geleden hertekend. Omwille van onze ligging kreeg de gemeente Voeren een eigen mono-zone. Door de faciliteitenregeling moet elk lid van onze zone taalexamens afleggen onder toezicht van de VCT alvorens tot het korps toegelaten te worden.

De Politiezone Voeren heeft inderdaad een nauw samenwerkingsverband met de zone Bilzen-Hoeselt-Riemst (hierna BiHoRi). Louter ter informatie: de korpschef en meerdere leden van die zone zijn ook geslaagd in het taalexamen Frans omdat ze voorafgaand aan hun indeling bij BiHoRi in Brussel, een taalgrens- of randgemeente werkten.

Wat ons samenwerkingsverband met BiHoRi betreft kan ik u meedelen dat dit overwegend geldt voor materiële zaken. Zo doen wij samen aankopen van flitstoestellen, wisselen we bijvoorbeeld anonieme voertuigen uit, maken wij gebruik van elkaars materieel, enz.

Omdat wij een zone zijn die grenst aan Nederland en Wallonië worden er regelmatig grotere acties gedaan. Er wordt dan stevast gewerkt met gemengde ploegen uit Voeren, Nederland, Wallonië, de federale politiediensten en leden van de zone Bilzen-Hoeselt-Riemst. Dat gebeurt logischerwijze ook in andere zones.

Het samenwerkingsakkoord met de zone BiHoRi werd geconcretiseerd in een 14-tal werk- en materiële samenwerkingspunten omdat een volledige fusie niet mogelijk bleek te zijn.

(...)

Op ons grondgebied worden de acties altijd gecoördineerd door onze eigen diensten en niet door een andere zone; dus ook niet door leden van de zone BiHoRi zoals zou kunnen blijken uit wat de klager schrijft. Onze politiemensen zijn de spilfiguren en tussenpersonen in elk samenwerkingsverband op ons grondgebied. Dat is een bijzonder belangrijk element in dit hele verhaal. De inwoners van Voeren kunnen in deze samenwerkingen dus altijd beroep doen op een lid van onze zone. Waalsgezinde Voerenaars worden bij controles dus desgevallend doorgeschoven bij acties.

De klager wil doen uitschijnen dat politiemensen van de andere zones zomaar vrije taalcontacten kunnen hebben met inwoners van onze gemeente. Dat is niet correct. Indien het Waalsgezinden betreft die erom verzoeken worden die dus verder behandeld door de eigen Voerense diensten.

De “externe” politiemensen kunnen anderzijds wel contacten afhandelen met niet-inwoners. Niet-Voerenaars beschikken immers niet over het faciliteitenrecht, zelfs al zouden ze uit een ander taalgebied of zelfs een faciliteitengemeente komen. De taalfaciliteiten zijn immers grondgebonden.

(...)

De taalkennis van alle politieambtenaren van een meergemeentezone moet enkel via een examen bewezen worden als de zone zou samensmelten met een politiezone die ook begiftigd is met taalfaciliteiten. In dat geval zou Voeren onder hetzelfde regime als de zones WOKRA en Rode vallen waarvan het werkingsgebied zich enkel uitstrekt over Randgemeenten met taalfaciliteiten. Gelet op onze ligging is dit uiteraard niet mogelijk en dienen wij een aparte zone te blijven. Zonder de bijstand van andere zones zouden wij anderzijds onze taken niet volledig kunnen behartigen.

Een samenwerking zoals de zone AMOW, met naast de Vlaamse faciliteitengemeente Wommel ook andere Vlaamse gemeenten Asse, Merchtem en Opwijk, wordt taalkundig dan weer anders georganiseerd. De losse samenwerking van Voeren met BiHoRi (want we vormen geen echte zone) zou men hiermee kunnen vergelijken.

Op 8 november 2001 stelde de toenmalige minister van Binnenlandse Zaken, de heer Antoine Duquesne, dat we in dergelijk samenwerkingsverband niet over gemeentelijke maar over Gewestelijke diensten moeten spreken. De minister antwoordde dat er niets vreemds was aan zijn antwoord want dat hij zich baseerde op een advies van de VCT. Hij stelt daarin dat in een gemengde meergemeentezone (*info: die dus kunnen bestaan uit een Taalgrens- of Randgemeente en een niet aan de faciliteitenwet onderworpen gemeente*) geen taalvereiste opgelegd kan worden aan een individuele ambtenaar, c.q. politie-inspecteur, hogere graad of Korpschef. Er moet dan volgens de minister “voor gezorgd worden dat het politiekorps zo georganiseerd wordt dat de faciliteiten die sommige inwoners genieten gewaarborgd worden door de politiezones.”

De minister was dus duidelijk: je moet een dergelijk samenwerkingsverband zo organiseren dat inwoners uit Vlaamse faciliteitengemeenten in hun taal geholpen kunnen worden zonder dat daarom alle leden van dat korps het Frans moeten kennen.

Op basis van deze gegevens kan ik enkel concluderen dat bij een “lossere” samenwerking zoals tussen de Politiezone Voeren en deze van BiHoRi zeker geen taalvereiste kan worden opgelegd aan de medewerkers van de zone BiHoRi. Het is immers een samenwerking die zelfs niet zover reikt als de hiervoor aangehaalde samenwerking binnen éénzelfde zone. De samenwerking tussen deze zones kan behouden blijven. De VCT zal zelf oordelen dat ze niet bevoegd is om te tornen aan deze samenwerking.

In ons geval blijven de Korpschef van Voeren of zijn vervangende Hoofdinspecteurs de leiding hebben. Maar zelfs indien dit niet het geval zou zijn, dan kan er nog een beroep gedaan worden op de Korpschef van de zone BiHoRi die zelf ook voldoet aan alle taalvereisten. Dat geldt trouwens ook voor meerdere politiefunctionarissen van zijn zone. Maar zelfs met de aangrenzende Waalse zones waarvan wij niet verwachten dat ze het Nederlands gebruiken willen wij blijven samenwerken op Voerens grondgebied.

Wij moeten er dus enkel voor zorgen dat er iemand van onze zone ter beschikking blijft voor het geval een inwoner van Voeren zich aanmeldt of tegengehouden wordt. Wij zijn daar perfect mee in orde en leven de taalwetgeving dus correct na.”

*
* *

De politiezone Voeren is een plaatselijke dienst in de zin van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT).

Overeenkomstig artikel 15, § 2, tweede lid SWT mag in de besturen van de gemeente en van de openbare personen die aan de gemeenten ondergeschikt zijn, niemand een ambt bekleden, waarin hij omgang heeft met het publiek, indien hij niet vooraf geslaagd is voor een examen over de elementaire kennis van de tweede taal, het Nederlands of het Frans naar gelang het geval.

Het samenwerkingsverband tussen de politiezone Voeren en de politiezone BiHoRi dient echter te worden beschouwd als een gewestelijke dienst waarvan de werkring gemeenten met een speciale taalregeling of met verschillende regelingen uit het Nederlandse taalgebied bestrijkt en waarvan de zetel gevestigd is in hetzelfde gebied zoals bepaald in artikel 34, § 1, a SWT.

Overeenkomstig artikel 34, § 1, vierde lid SWT gebruikt bovengenoemde gewestelijke dienst in zijn betrekkingen met een particulier de taal die te dezer akte opgelegd is aan de plaatselijke diensten van de woonplaats van de betrokken particulier.

Artikel 38, § 1 SWT bepaalt dat in de diensten als bedoeld in artikel 34, § 1 SWT, niemand tot een ambt of betrekking kan benoemd of bevorderd worden indien hij de taal van het gebied niet kent. De taalkennis wordt vastgesteld volgens de regelen aangeduid in artikel 15, § 1 SWT.

Overeenkomstig artikel 38, § 3 SWT worden de diensten bedoeld in artikel 34, § 1 SWT zo georganiseerd dat het publiek, zonder enige moeite, te woord kan gestaan worden in de talen die deze wet voor de gemeenten uit het ambtsgebied erkent.

In casu kunnen de inwoners van de gemeente Voeren altijd een beroep doen op een lid van de politiezone Voeren, waarbij deze agent sowieso in het bezit is van een bewijs van de elementaire kennis van het Frans aangezien dit voor de politiezone Voeren een aanwervingsvoorwaarde betreft zoals bepaald in artikel 15, § 2, tweede lid SWT.

De klacht wordt bijgevolg ontvankelijk maar ongegrond bevonden.